

**Samarqand iqtisodiyot va servis instituti "Ijtimoiy fanlar" kafedrası
"Dinshunoslik" fanidan 2025/2026-o'quv yili bahorgi semestrida
yakuniy imtihon (test)da tushadigan savollar ro'yxati**

1. Islom diniy ta'limotining asosiy manbalari qaysilar?{
- .Diniy aqidaparastlikni jamiyatimiz uchun xavfi nimada?{
3. Shariat qonun-qoidalarini o'rganuvchi fan nima deb ataladi?{
4. O'zbekistonning har qanday fuqarosi necha yoshga to'lganidan keyinin ma'lum diniy jamiyatga
5. Fundamentalizm iborasi birinchi marta qachon qo'llanilgan?{
6. Kiyik terisiga yozilgan Qur'on qaysi yozuv turida bitilgan?{
7. Turkistonlik buyuk muhaddislar kimlar?{
8. «Vijdon erkinligi va diniy tashkilotlar to'grisidagi» Qonunning yangi tahriri qachon qabul qilingan va necha moddadan iborat?{
9. "Hikmatlar" to'plamining muallifi kim?{
10. Markaziy Osiyo musulmonlari qaysi g'oyaviy aqidaviy ta'limotga amal qilishadi?{
11. "Vedalar" qaysi dinning muqaddas kitobi hisoblanadi?{
12. Hadislar asosan qanday ko'rsatmalarni aks ettirgan?{
13. "Makka suralari" qaysi yillarda nozil qilingan?{
14. Imom Al-Buxoriy tavalludining 1225 yilligi qaysi yilda nishonlandi.{
15. Haj marosimining shartlarini aniqlang?{
16. "Avesto"da inson axloq-odobi, ma'naviyati qaysi uchlikda ifodalangan?{
17. Vijdon erkinligining kafolatlari nimalardan iborat?{
18. Islom dinida "Islom arkonlari" nimalarni o'z ichiga oladi?{
19. Biror dinga e'tiqod qilish, uni haq deb bilib, uni ta'limotini tan olish nima deb ataladi?{
20. Islomda taniqli va nufuzli hisoblangan kishilar tomonidan yetkazilgan hadislar nima deb e'tirof
21. Imon qanday aqidalarga asoslanadi?{
- Islom fundamentalizmining asosiy g'oyasi nima?{

23. Muhammad payg'ambarga Qur'oni karim necha yil davomida parcha-parcha holatda nozil bo'lgan?{
24. Islom dinining nazariy va g'oyaviy manbalari nima?{
25. Vijdon erkinligi nima?{
26. 2021 yil 05 iyulda qabul qilingan «Vijdon erkinligi va diniy tashkilotlar to'grisidagi» Qonunning yangi tahriri necha moddadan iborat?{
27. Tasavvuf (so'fizm) ta'limoti qachon paydo bo'ldi?{
28. Iymonning boshi .... (jumlaning oxiriga etkazing).{
29. "Dast ba kuru dil ba yor (qo'l ishdagi, Alloh dilda bo'lsin) qaysi tariqatning shiori hisoblangan?{
30. Alloh taolo payg'ambarlarga nechta muqaddas kitob yuborgan?{
31. Madina suralarining sonini aniqlang.{
32. Sunniylikdagi fiqhiy (huquqiy) mazhablarni ko'rsating?{
33. O'zbekistonda nechta diniy konfessiya vakillari istiqomat qilishadi?{
34. "Payg'ambarni ko'rgan, u bilan muloqatda bo'lgan musulmonlar" kim deb ataladi?{
35. Dunyo musulmonlarining necha foizi islom dinining sunniylik yo'nalishiga e'tiqod qiladilar?{
36. O'z Vatani va xalqini chet el bosqinchilaridan himoya qilib shahid bo'lgan alloma kim edi?{
37. Samarqanddagi qaysi masjidida Qur'on bir necha yuz yil saqlangan?{
38. Komil inson darajasiga erishishni ko'rsatuvchi ta'limot nima deb ataladi?{
39. Qur'oni Karimda "Ilm" so'zi necha marta ishlatilgan?{
40. O'zbekiston aholisining necha foizi islom diniga e'tiqod qiladi?{
41. "Diniy tashkilotlar davlatdan ajratilgan hamda qonun oldida tengdirlar. Davlat diniy tashkilotlarning faoliyatiga aralashmaydi." - jummalari O'zbekiston Respublikasi Konstitutsiyasining nechanchi moddasida qayd etilgan?{
42. Hamma uchun vijdon erkinligi kafolatlanadi. Har kim xohlagan dinga e'tiqod qilish yoki hech qaysi dinga e'tiqod qilmaslik huquqiga ega. Diniy qarashlarni majburan singdirishga yo'l qo'yilmaydi. - jummalari O'zbekiston Respublikasi Konstitutsiyasining nechanchi moddasida
43. "Kalom" – bu nima?{
44. Qur'oni Karim qachon yagona kitob holiga keltirilgan?{

45. "Tili, dini, e'tiqodidan qat'iy nazar insonning erkin bo'lib yashashiga qarshi, uning ruhiy dunyosini izdan chiqarishga qaratilgan mafkuraviy, g'oyaviy, informatsion hurujlar"ni qanday ta'riflash mumkin?{
46. Ma'naviy qadriyat bo'lmish diniy va dunyoviy iymon – e'tiqodning bir biridan farqi?{
47. Islomgacha milliy ma'naviyatimizning tarixiy va g'oyaviy negizini quyidagilar tashkil etadi:{
48. Umuminsoniy qadriyatlardan biri hisoblangan – dinlararo bag'rikenglik (tolerantlik) bu ....? Jumlani davom ettiring!{
49. Tasavvuf ta'limotida ta'kidlashicha, inson uchun eng katta yov, deb nimani tushuntiradi?{
50. "Bilimsiz kishi sog'lom bo'lsa ham, u o'likdir. Bilim inson uchun bitmas tuganmas mulkdir" - degan fikrni kim va qaysi asarida ilgari surgan?{
51. Musulmon diniy boshqarmasi rahbarlari qanday nom bilan atalgan?{
52. Islomda kimlar to'g'ri xalifalar deb hisoblanadi?{
53. Qurbon hayiti qachon bayram qilinadi?{
54. Shialiklarda muqaddas hadislar nima deb ataladi?{
55. Islomshunoslik va Qur'onshunoslik xulosalari asosida suralarning xronologik tartibi qanday davrlarga bo'linadi?{
56. Muhammad payg'ambar tug'ilgan kuniga bag'ishlangan bayramning nomi qanday ataladi?{
57. Islom dinining Muqaddas kitobi nima deb ataladi?{
58. Islom konfederatsiyasi tashkiloti qaysi yilda tuzilgan?{
59. Barcha musulmonlar uchun amal qilish lozim bo'lgan axloqiy va huquqiy amallar tizimi...{
60. Islom qaysi dinlar qatoriga kiradi?{
61. Qur'oni Karimning 651 yili mufassal kitob holidagi nusxasi yaratildi. Bu kim tomonidan amalga oshirildi?{
62. Qaysi mamlakatlarda islom - rasmiy din deb, e'lon qilingan?{
63. Yer yuzida islom diniga e'tiqod qiluvchilar qancha?{
64. Qur'oni Karim kim tomonidan o'zbek tiliga tarjima qilindi?{
65. Islom tarixida birinchi ko'chish "hijrat" davri qayerda yuz bergan?{
66. Shariatda bajarilishi lozim bo'lgan amallardan biri bo'lgan Vojib - nima?{
67. 1221 yilda mo'g'ul bosqinchilariga qarshi kurashda vafot etgan tasavvuf ilmining sultoni...{

68. "Ahli sunna val- jamoa" tarkibiga kiruvchi fikhiy mazhablardan qaysi biri O'zbekiston hududida keng tarqalgan?{

69. Fundamentalizm tushunchasining mazmuni...{

70. "Hizbut- tahrir" dasturining asosiy maqsadi. {

71. Quyidagi qaysi davlatda hozirgi kunda diniy fundamentalizm keng tarqalgan?{

72. Vijdon erkinligi mohiyati nima?{

73. Qaysi asrda vahhobiylilik oqimi vujudga kelgan?{

74. "Missionerlik" so'zining ma'nosini nimani anglatadi?{

75. "Prozelitizm" so'zining ma'nosi?{

77. YuNESKOning "Bag'rikenglik tamoyillari Deklarasiya"ni qachon qabul qilingan?{

76. Daosizmning falsafiy prinsiplari qaysi kitobda bayon qilingan?

77. Indra, Varuna, Mitra, Dyaus, Adita, Agnyu, Vishnu, Krishna kabi xudolar qaysi dinning mashhur xudolaridir?

78. Braxmanlik ta'limotiga ko'ra, kastalarning eng quyi past tabaqasi qanday nomlanadi?

79. Hinduiylik dinida koinotni halok qilish qudratiga ega bo'lgan xudo nomi.

80. Tripitakaning qismlarini ko'rsating.

81. Buddaviylikning yozma manbasi bo'lgan Tripitaka (uch savat donolik) hozirgi paytda qayerda saqlanib qolgan?

82. O'rta Osiyoga buddaviylik qachon kirib keldi?

83. Kushonlar davlatining qaysi hukmdori davrida buddizm davlat diniga aylandi?

84. Buddaviylik dini qachon va qayerda vujudga keldi?

85. Buddha dini ahloqining asosiy talabi nima?

86. Buddizmning asosiy yo'nalishlari qaysilar?

87. Buddizmning asosiy kitobi...

88. "Buddaviylik" atamasi qachondan boshlab yevropaliklar tomonidan amaliyotga kiritilgan?

89. "Budda"- so'zining ma'nosini aniqlang?

90. Buddaviylik ta'limotiga ko'ra, har qanday narsa yoki hodisa u xoh moddiy yoki ma'naviy bo'lsin Dxarma elementlaridan tuzilgan. Dxarmalar mavjudligining beshta formasiga nimalar kiradi?

91. Buddaviylik dinida «Hayot g'ildiragi»ni nimalar tashkil qiladi?
92. Buddaviylik dinida «Qiynoqlarning sabablari mavjudligi» haqidagi ta'limot nechanchi haqiqatda berilgan?
93. Buddaviylik ta'limotiga ko'ra insonning qayta tug'ilishdan to'xtash holati qanday nomlanadi?
94. Buddaviylik dinida «Qiynoqlardan qutulish yo'li mavjudligi» haqidagi ta'limot nechanchi haqiqatda berilgan?
95. Buddaviylik ta'limotiga ko'ra, «Hayot g'ildiragidan» tashqariga chiqish qaysi haqiqatda o'z aksini topgan?
96. «Xinayana» oqimi buddaviylikda qanday ma'noni anglatadi?
97. Maxayana» oqimi buddaviylikda qanday ma'noni anglatadi?
98. O'zbekistonda yagona Budda ibodatxonasi mavjud bo'lib, qaysi yilda ro'yxatga olingan?
99. «Sakta» so'zining lug'aviy ma'nosi nima?
100. Buddaviylik dini vujudga kelishining birinchi asridayoq nechta bo'linib ketgan?
101. Fransuz olimi E.Dyurkgeym dinlarga qanday baho bergan?
102. Nemis faylasufi L.Feyerbax...
103. Dinshunoslik fanining qanday ko'rinishlari mavjud?
104. Hadis ilmida buyuk obro'ga erishgan vatandoshlarimizni ko'rsating?
105. Imom Motrudiy, Imom Ahmadiy
106. Yer yuzida Olloh yuborgan payg'ambarlar soni nechta?
107. "Dil ba yor, dast ba kor" – "Ko'ngil Ollohda, qo'l ishda bo'lsin" shiorining muallifi ...
108. Avestoning bizgacha yetib kelgan nusxasi qaysi tilda yozilgan?
109. Insoniyat tarixida birinchi bo'lib, insonlarning bu dunyodagi hayotiga yarasha narigi dunyodagi taqdiri haqidagi ta'limot kim tomonidan yuzaga kelgan?
110. Hindistonning 3500 yillik tarixini yoritib beruvchi Vedalar necha bo'limdan tashkil topgan?
111. Vedalarni kitob holiga keltirish taxminan qaysi davrdan boshlangan?
112. Buddaviylik dinining qadimgi manzilgohlari bo'lgan Qoratepa va Fayoztepa ibodatxonalari qaysi shaharda joylashgan?
113. Buddaviylarning maxayana yo'nalishi ta'sirida vujudga kelgan oqimi (VII-XIV asrlar)...
114. "Lamaizm" qaysi davlatning asosiy dini hisoblanadi?

115. Lamaizm yo'nalishining muqaddas diniy kitoblari...
116. "Inson kim bo'lishidan qat'i nazar, tug'ilishda teng huquqlidir, biri ikkinchisidan ortiq emas", degan g'oyani kim ilgari surgan?
117. Yil hisobini Iso tug'ilgan kunidan boshlashni kim taklif etgan?
118. Xristianlik dinidagi asosiy oqimlar qaysi qatorda to'g'ri belgilangan?
119. Xristianlik diniga dunyo aholisining qanchasi e'tiqod qiladi?
120. "Tavrot" nechta kitoblarga bo'linadi?
121. Calvinizm shakllanishiga sabab bo'lgan asarning nomi qaysi qatorda to'g'ri ko'rsatilgan?
122. Iso Masih qayerda yashab o'tgan?
123. Xristianlik dini qachon vujudga keldi?
124. Yangi axd tarkibiga kirgan Injillar qatorini belgilang.
125. Xristianlikda o'g'il-xudo Iso Masihga e'tiqod qilish bilan bog'liq asosiy aqidasi qaysi?
126. Xristianlik qachon Rim imperiyasining davlat diniga aylandi?
127. Xristianlik dinidagi bo'linish qachon sodir bo'ldi?
128. Iso Masihni faqat xudo deb, atavchi nasroniylar qanday nomlanadi?
129. Protestant oqimining eng yirik yo'nalishlari.
130. Xristianlikning bosh ta'limoti nima haqida?
131. Xochga mixlangan Iso Masihning "Mo'jizaviy tirilishi"ga bag'ishlangan xristianlikning eng asosiy bayramlaridan biri qaysi?
132. Provoslavlilikning asosiy xususiyatlari biri nima?
133. «Baptizm» so'zining lug'aviy ma'nosi.
134. Xristian cherkovlarida oliy iyerarx qanday ataladi?
135. Pravoslav xristianlarning jahonda nechta mustaqil cherkovlari mavjud?
136. Jahon katolik xristianlarning markazi?
137. XVII asr boshlarida xristianlikda vujudga kelgan yo'nalishi...
138. O'zbekistonda yashovchi xristian dindorlar asosan qaysi oqimga mansub?
139. "Nasroniy" xristianlikdan qanday kelib chiqqan?

140. Iso Masih shogirdlari kimlar va ular xristianlikdagi qaysi kitobni yozib qoldirdilar?
141. Pravoslav cherkovida ruhoniylarning quyi tabaqasi qanday ataladi?
142. "Ikona" nimani ifodalaydi?
143. Indulgeniya so'zining ma'nosi?
144. Xristianlikning qaysi oqimi Yevropa va Lotin Amerikasida eng ko'p tarqalgan?
145. Katolik oqimining bosh ruhoniysi?
146. Xristian dinida kalvinizm sektasi asoschisi
147. «Bibliya» so'zi grekchadan qanday ma'nolarni anglatadi?
148. Hozirgi «Bibliya» kitobi katolik nashrlarida necha kitobdan iborat?
149. Katolik cherkovi iyerarxiyasida Rim Papasidan keyingi o'rinda turuvchi diniy mansab.
150. A'rof haqidagi (do'zax va jannat oralig'idagi) ta'limot xristianglikning qaysi oqimida mavjud?
151. «Bibliya» atamasi xristian ulamolari Ioann Zlatoust va Yepifaniy Kiprskiy tomonidan ilk marotaba qachon qo'llanilgan?
152. «Bibliya» kitobi qachon va kim tomonidan hozirgi shaklga keltirilgan?
153. 1981 yili qaysi davlatda Bibliya ilk bor o'zbek tilida nashr etilgan?
154. Dastlabki Bibliya 1450 yili kim tomonidan lotin tilida chop etilgan?
155. Xristianlik dinining qaysi oqimida monaxlik mavjud emas?
156. Xristianlikning qaysi oqimida cherkovlarga ikona va haykallar qo'yilmaydi?
157. «Pravoslavlik» atamasi grekchadan, qanday ma'noni anglatadi?
158. Pravoslav oqimi qaysi hududlarda keng tarqalgan?
159. Katolisizm xristianlikdagi eng yirik konfessiya bo'lib, qaysi hududlarda keng tarqalgan?
160. Pravoslavlik O'rta Osiyoga qaysi davrdan boshlab, chor Rossiyasi tomonidan istilo qilingandan so'ng kirib kelgan?

Ijtimoiy fanlar Kafedra mudiri:

Azizqulov A.